

Transparentnost Srbija

pregled aktivnosti za period

10. - 16. decembar 2016. godine

Bilten broj 51/2016

Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom.....	3
Neprimerene izjave i optužbe	3
Nervoza	3
Curenje.....	5
Kako i zašto unovčiti aerodrom	5
Igra brojeva	6
Saopštenja.....	8
Što pre unaprediti javne nabavke	8
Antikorupcijsko savetovalište ALAC.....	9
Inspektor	9
Nadzor	9
Mediji	10
Geozavod uzet Šabiću i Jankoviću, pa dat „Beogradu na vodi“	10
Vile podstanara zvučnih imena prve izuzete	11

Aktivnosti

Predstavnici TS Bojana Medenica i Rade Đurić učestvovali su na Globalnom sastanku antikorupcijskih savetovališta (ALAC) u Berlinu koji je okupio 70 predstavnika ALAC-a iz preko 60 zemalja. Trodnevni sastanak bio je prilika za razmenu iskustva i najboljih praksa u pružanju pravne pomoći žrtvama korupcije širom sveta, zaštiti ubunjivača i načina na koji ALAC savetovališta pomažu žrtvama korupcije ali i utiču na otklanjanje sistemskih problema u ovoj oblasti i podizanje svesti javnosti o štetnosti korupcije.

Programski direktor TS Nemanja Nenadić u ponедељак је имао састанак са compliance officer-ом у Siemens-u Марком Петровићем. На састанку је било речи о анткорупцијским мерама које се примењују у привредним субјектима (нaročito у вези са Законом о јавним набавкама и Законом о заштити убунjиваčа), као и међународним анткорупцијским иницијативама.

У петак је Ненадић присуствовао стручној дебати о регулацији и саморегулацији медија, у организацији Новог магазина.

Такође, присуствовао је уручењу годишње награде Савета за борбу против корупције за лиčни допринос борби против корупције. Награду "Verica Barać" добио је академик и редовни професор Саобраћајног факултета Душан Теодоровић. Потпредседник Савета Мирослав Милићевић у обrazloženju одлуке naveo је да је професор Теодоровић јестоко јавно критиковao лаžne diplome i систем obrazovanja u Srbiji. Zahvaljujući на награди, Теодоровић се запитао "где је Србија на крају 2016. године и због чега је у друштву dominantna идеја једна држава - један водја". "Заšto akademska javnost Srbije ћuti i dozvoljava da pojedinci sa vrha vlasti nezasluženo dobijaju највише akademske titule i zvanja", рекао је Тодоровић.

Анткорупцијско саветовалиште (ALAC) Transparentnosti Srbija укупно је током прошле недеље отворило 17 потенцијалних слуčajева. Неколико слуčајева којима се Саветовалиште бавило издвајамо у посебну рубрику у Билтenu.

На нашој [Facebook stranici](#), која је сакупила 30.000 "лајкова" ове седмице смо objavili девет текстова, коментара и linkova u вези са корупцијским и анткорупцијским темама и актуелностима. [Најјачим](#) smo objavili девет текстова. И у прошлoj седмици били смо prisutni u медijima - objављено је 40 вести или прилога о активностима наше организације или вести у којој су цитирани stavovi predstavnika TS.

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnoj sedmici:

Pod lupom

Neprimerene izjave i optužbe

15. decembar 2016.

Dva rukovodioca nezavisnih državnih organa su ovih dana podsetili izvršnu i zakonodavnu vlast na to da njihovi godišnji izveštaji nisu razmatrani u Narodnoj skupštini i pored toga što postoji takva obaveza. [Izjava poverenika](#) za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, Rodoljuba Šabića, izazvana postupcima predsednice Narodne skupštine i „[otvoreno obraćanje predsedniku Vlade](#)“ zaštitnika građana, Saše Jankovića, rečito govore o mnogo dubljim problemima nego što je nerazmatranje izveštaja.

Naime, iako odnos predstavnika političke vlasti (izvršne i zakonodavne) prema čelnicima državnih organa koji su od njih nezavisni i koji u javnim nastupima iznose argumentovane i relevantne kritike i predloge za poboljšanje stanja nikada nije bio sjajan, čini se da situacija nikada nije bila teška kao sada. Nije, naravno, prvi put da predstavnici Vlade ili Skupštine iznose lako proverljive neistine ili da optužuju nezavisne državne organe da rade protiv interesa države. Međutim, to su raniye činili pojedini poslanici, službenici ili u najgorem slučaju ministri, dok su se čelnici Vlade i Skupštine, makar iz kurtoazije ili zarad stvaranja predstave o demokratskoj kontroli vlasti, trudili da pokažu kao da su odnosi korektni.

Pored toga, ovo što se sada dešava je primetan korak unazad u odnosu na kolike – tolike dostignute standarde kulture komunikacije u javnoj sferi i na ono što je aktuelna vlast usvojila kao svoj prioritet i program u Strategiji za borbu

protiv korupcije i u akcionim planovima za poglavje 23 evropskih integracija, gde se brojne mere odnose upravo na unapređenje položaja i postupanje po odlukama i preporukama nezavisnih državnih organa.

Nervoza

13. decembar 2016.

Kada javnost nema uvid u dokumente, onda političari mogu da izjavljuju šta god hoće, da obećavaju, daju svoje rokove, a kada ti rokovi isteknu, da ubeđuju da ih mediji nisu dobro razumeli. Takav je slučaj sa rokovima za Beograd na vodi. Predsednik vlade Vučić je 2014. [najavljuvao](#) da će kula Beograd, veliki šoping centar, dva hotela i nekoliko stambenih i poslovnih zgrada biti završeni do kraja 2016. godine. U martu 2015. rok za promenadu i dve kule bio je godinu dana. A kada je ovog vikenda upitan za rok, odgovorio je: „Do 2016. godine sam rekao? Ne znam, mislio sam da će zgrada da izraste. Sad kreće izgradnja tornja, mislim da smo sve u okviru rokova, oni su sve pare uplatili koliko je trebalo da uplate i gradi se“.

foto: www.mc.rs

Kada nema dokumenta sa rokovima lako je ubedjivati javnost, a još je lakše ako mediji ne postavljaju pitanja. Pored toga, predsednik vlade često se upušta u krajne neprimerene diskusije sa (malobrojnim) novinarima koji pitanja postavljaju, pa umesto odgovora iznosi optužbe da mediji pitaju jer zastupaju neke druge interes (N1 američke, BIRN interes EU i kao najnoviji slučaj Al Džazira Balkan – katarske interese).

Mediji koji postavljaju pitanja koja se tiču srpske javnosti zastupaju srpske interese, bez obzira odakle im je vlasnik, ili od koga su dobijali donacije. [Skretanje](#) teme na navodno „rasterivanje investitora, kao u slučaju pitanja novinara Al Džazire o Beogradu na vodi, za šta je Siniša Mali svojevremeno [optuživao](#) i TS, nije odgovor na legitimno i dobro postavljeno pitanje o raspolaganju javnim resursima.

Naime, investitor iz UAE je tzv. leks specijalism oslobođen naknada za građevinsko zemljište u zamenu za izgradnju objekata javne namene. Reč je o 33 milijarde dinara. I ne samo da nisu poznati rokovi za izgradnju objekata javne namene, već se ne zna ni o kojim objektima je reč i kako će se procenjivati njihova vrednost, odnosno ulaganje stranog investitora. Javnost nije upoznata ni sa time da li je, na primer, Savska promenada takav objekat i ako jeste, koliko je koštala njena izgradnja, odnosno koliki deo od 33 milijarde je privatni partner time „odradio“. I da li je, na primer, privatni restoran na promenadi, koji zvaničnici uporno nazivaju promotivnim štandom, takođe objekat javne namene? Uz sva ta pitanja nije jasno zbog čega predsednik vlade reaguje nervozno na benigno pitanje o roku za završetak prve zgrade u Beogradu na vodi.

Premijer na pitanje o rokovima za Beograd na vodi: Izvinite, je li vlasnik Al Džazire Katar?

Ovaj članak je objavljen 11.12.2016. 15:36

Premijer Srbije Aleksandar Vučić danas je obišao radove na projektu Beograd na vodi, i na desetom spratu kule odgovarao na pitanja novinara. Na pitanje novinare Al Jazere zašto je pomeran rok u izgradnji Beograda na vodi, premijer Srbije Aleksandar Vučić naveo je da je to nemoguće i da misli da su svi radovi završeni u okviru rokova.

Podsećamo da su premijer i gradski čelnici upornim ponavljanjem netačne informacije da je u slučaju Beograda na vodi „sve transparentno“ stvorili sliku da su objavljeni svi relevantni dokumenti. Mi se iskreno nadamo da su nas i u tom pogledu slagali. Naime, u ugovoru koji je objavljen ne postoje precizni rokovi za izgradnju, izuzev onog okvirnog – da se ceo projekat završi za 30 godina, te da u roku od 20 godina mora da se izgradi 50% objekata. Ako investitor to ne učini, nema ugovorne kazne – samo mogućnost da se neiskorišćene parcele iznajme nekom drugom. Ukoliko bi ove ugovorne odredbe bile jedine koje predviđaju rokove izgradnje, to bi zaista bilo poražavajuće, jer od dinamike gradnje i vrste objekata koji će se graditi zavisi i u kojoj meri će država Srbija kao manjinski vlasnik preduzeća „Beograd na vodi“ ostvariti kakvu-takvu korist od projekta koji bi u otvorenom nadmetanju sigurno doneo veću dobit. Zato se iskreno nadamo da postoje još neki, javnosti nedostupni aneksi i da je njima većinski partner ipak čvršće obavezan na neku dinamiku gradnje, a da se te informacije kriju zbog toga što se rokovi probijaju.

Curenje

12. decembar 2016.

Ministar Dr Stefanović dao je svoj prilog evropskim integracijama Srbije intervjuom na temu iskaza Vuka Jeremića povodom tragedije u topčiderskoj kasarni od pre 12 godina. Naime, među aktivnostima koje Srbija mora da preduzme u okviru poglavlja 23 i 24 evropskih integracija, nalazi se i rešavanje problema „curenja informacija“ o istragama.

The screenshot shows a news article from INFORMER dated 11.12.2016. The headline reads: "(VIDEO) JADNO I BEDNO! Jeremić na saslušanju u SBPOK svu krivicu svalio na mrtvog Mikija Rakića!" Below the headline is a short summary: "Bivši šef srpske diplomatične Vuk Jeremić posle nešto manje od dva i po sata završio je давање исказа у својству грађана у SBPOK vezи предмета ubistvo gardista na Topčideru. Kako Informer saznao, Jeremić je tokom saslušanja svu krivicu prebacio na preminulog Miodraga Mikija Rakića, nekadašnjeg šefa kabinetra Borisa Tadića i šefa Biroa za koordinaciju službi bezbednosti".

Neposredno nakon što je Vuk Jeremić dao iskaz, mnogobrojni mediji "saznali su" sadržaj njegovog iskaza. Tako se i voditelj emisije u kojoj je ministar gostovao naveo da je televizija Hepi došla do "saznanja" iz "dobro obaveštenih izvora". Ministar ne samo da se nije osvrnuo na "curenje" podataka iz istrage, već je ono što je procurelo u medije komentarisao kao činjenice. Pri tome se ogradio da "izgleda da se Jeremić" izrazio tako jer to navode "svi izveštaji".

Pogledajte na našem sajtu [transkript izjave ministra Dr Stefanovića](#).

Kako i zašto unovčiti aerodrom

11. decembar 2016.

[Najava predsednika Vlade Vučića o „privatizaciji aerodroma kroz koncesiju“](#) sadrži previše detalja da bi se mogla pripisati maniru. Kontekst u kojem se najavljuje odricanje od beogradskog aerodroma je u najmanju ruku neobičan. Naime, istom prilikom je saopšteno da aerodrom u svim segmentima beleži rekorde u regionu i da je u novu platformu uloženo približno 556 miliona dinara, koje je Aerodrom izdvojio iz sopstvenih sredstava.

I to sve pored činjenice da ovo javno preduzeće po „preporuci“ Vlade iz godine u godinu ne naplaćuje potraživanja od Er Srbije. Jedini logičan razlog za prodaju preduzeća koje beleži poslovne uspehe moglo bi da bude očekivanje da bi neko drugi (npr. privatni vlasnik) bio sposoban da posluje još uspešnije i da bi zato bio spreman da otkupi korišćenje aerodroma za više novca nego što sadašnje javno preduzeće uspeva da zaradi. Na primer, da naša država računa na to da sama može da zaradi 9 miliona godišnje, da koncesionar misli da može da zaradi 13 miliona i da je zato spreman da plaća 11 miliona godišnje kao naknadu. Ako se pokaže da je zaista tako, bilo bi logično postaviti i brojna pitanja sadašnjim upravljačima Aerodroma i onima koji ih nadziru (NO, Vlada).

Premijer je naveo da je država u postupku pronalaženja potencijalnog koncesionara za Aerodrom "Nikola Tesla", i istakao da veruje da to može da se ostvari na dobar način, iako smo, kako je dodao, i sami u stanju da ullažemo u Aerodrom. On je objasnio da je Vlada najbliža odluci o davanju Aerodroma "Nikola Tesla" u koncesiju na 25 godina, pri čemu bi se celokupan ugovor platilo unapred uz godišnju

koncesionu naknadu. Na taj način bi se, kako je naglasio, u državnu kasu slilo između 350 i 400 miliona evra odjednom i godišnje po 10 ili 11 miliona evra. Premijer je rekao da još nije doneta takva odluka, ali da se o tome razgovara sa koncesionim savetnikom kompanijom "Lazard".

Odgovor na osnovno pitanje – zašto se uopšte ulazi u koncesiju ili drugi sličan aranžman trebalo bi da pruži Studija opravdanosti davanja koncesije, kako propisuje [Zakon o javno privatnim partnerstvima](#) u članu 29. Taj dokument nije pomenut. Možda je njegova izrada deo zaduženja „koncesionog savetnika“? Ili je odluka da se ide na ovaj model ugovaranja prelomljena bez obavezne studije, a savetnik je dobio zadatak da formuliše uslove koji će stajati pred potencijalnim koncesionarima? U prilog sumnje da je taj korak preskočen, deluje i deo izjave prema kojem država već traži potencijalnog koncesionara. I inače, prema istom zakonu, traženje koncesionara bi trebalo da se vrši **u otvorenom nadmetanju**, na osnovu jasno postavljenih uslova, a ne u doba dok se ti uslovi još uvek formulišu. Naravno, ukoliko nije u pitanju lapsus, zbunjuje i deo izjave na osnovu kojeg bi se moglo razumeti da je koncesija samo oblik prodaje ovog preduzeća.

Veoma je bitno da studija opravdanosti bude sačinjena i da ona bude dostupna javnosti. Ukoliko nje nema, neće biti moguće videti na osnovu kojih je parametara Vlada zaključila da se više isplati da se eksplotisanje Aerodroma poveri koncesionaru umesto da država nastavi da posluje tim preduzećem ili da se ono u celini ili delimično proda. Ako takve argumentacije nema, **lakše je manipulisati podacima**. Naime, jednokratan priliv nekoliko stotina miliona evra u budžet će biti vidljiv, kao što bi bio i priliv od desetak miliona godišnje. Ono što **neće biti**

vidljivo je visina izgubljene dobiti u slučaju da je izabran drugi model poslovanja.

Аеродром "Никола Тесла" спреман за још боље резултате

Београд, 9. децембар 2016. године – Председник Владе Републике Србије Александар Вучић обишао је данас новизграђену платформу за одлетеивање и спречавање запећивања авиона на Аеродрому "Никола Тесла" у Београду, нагласивши том приликом да тај аеродром у свим сегментима бележи рекорде у региону.

Вучић је, у обраћању новинарима, истакао да укупна вредност радова

Pri svemu tome, treba imati na umu da su rizici od štete kod „čistih“ koncesija najmanji u odnosu na sve druge oblike javno-privatnih partnerstava (npr. zajedničko preduzeće kao u slučaju „Beograda na vodi“) ili kod koncesija u kojima država garantuje određena ulaganja ili određeni promet koncesionaru. Ukoliko bi se u koncesioni ugovor unele **garancije prihoda koncesionara i slične klauzule to bi dodatno zamaglilo sliku** o tome koliko je ugovor povoljan u odnosu na alternativna rešenja.

Igra brojeva

10. decembar 2016.

Ministar unutrašnjih poslova izneo je, povodom Међunarodног дана борбе против корупције, податке на основу којих bi se moglo закљуčiti da je u овој години поднето znatno manje krivičних prijava za примanje i давање мита и друга дела која se dovode u vezu sa корупцијом nego u prethodне две године godine.

Bilo bi dobro kada bi manje krivičnih prijava značilo da je i korupcije manje, ali istraživanja i izveštaji na tu temu ukazuju suprotno. Na skupu na kome je ministar govorio nije bilo prilike da mu se postave pitanja, pa je javnosti ostavljeno da sama protumači šta znače brojevi koje je izneo i koji dominiraju u medijiskim izveštajima o obeležavanju 9. decembra.

Ministar je, uz ponavljanje fraze da je "borba protiv korupcije nešto na čemu Vlada Srbije i MUP apsolutno insistiraju i da to jeste i ostaje prioritet u radu", [saopštio](#) da je policija ove godine podnela krivične prijave protiv 1.056 osoba osumnjičenih za 1.611 krivičnih dela sa elementima korupcije. To uključuje zloupotrebe službenog položaja, zloupotrebe ovlašćenja u privredi, kao i u javnim nabavkama, i 88 krivičnih dela primanja i davanja mita.

Statističko tretiranje zloupotrebe ovlašćenja u privredi kao krivičnog dela sa elementima korupcije sporno je jer najčešće nema dokaza da je neko ko raspolaže javnim ovlašćenjima i javnim resursima primio mito ili stekao neku drugu korist za sebe. Međutim, čak i sa tim delima, zbirno je prijava tri puta manje nego 2014. godine, kada ih je bilo 3014. Pre dve godine za primanje mita bile su 144, a za davanje 82 prijave. U proteklih 11 meseci ukupno 88. Jedno objašnjenje moglo bi biti da statistika od pre dve godine uključuje i prijave koje su podnosi drugi organi ili lica, a ne samo policija. Ali, u poslednjem Izveštaju EK o Srbiji navodi se da su tužilaštva tokom 2015. godine primila 8.460 krivičnih prijava za dela povezana sa korupcijom.

Ono što posebno brine, i kada se ove nesrazmere u brojevima ostave po strani, jeste činjenica da ukršteni podaci ukazuju da je ovde reč samo o vrhu ledenog brega. Naime,

na osnovu direktnih istraživanja o iskustvu građana može se zaključiti da se godišnje desi nekoliko stotina hiljada slučajeva podmićivanja. [Globalni barometar korupcije pokazuje](#) da od građana koji su imali kontakt sa nekom od javnih službi (68% populacije), njih 22% su dali mito.

Razlog za brigu mogu da budu i konstatacije iz Izveštaja Evropske komisije o Srbiji za 2016. godinu, objavljenog pre tačno mesec dana. U njemu se konsttuje da "korupcija i dalje preovladava u mnogim oblastima i nastavlja da bude ozbiljan problem", da je "još uvek veoma malo pravosnažnih presuda za slučajevе korupcije visokog nivoa". "Kako bi se osigurao veći broj pravosnažnih presuda, organi za sprovođenje zakona treba da budu u potpunosti ovlašćeni da deluju efikasno i nepristrasno kada istražuju optužbe za korupciju" stoji u izveštaju, kao i da "politički uticaj na policiju, sudske i tužioce, ilustruju česti komentari političara o istragama o korupciji koje su u toku, kao i odlukama suda. Curenje informacija u medije o istragama koje su u toku, uz nepoštovanje prepostavke nevinosti, jesu razlozi za ozbiljnu zabrinutost. Jedan broj slučajeva visokog profila, uključujući i one u kojima su dokazi o navodnim protivpravnim radnjama predstavljeni u medijima, nisu ozbiljno ispitani".

Kada se sve ovo ima u vidu, nije jasno da li se ministar, iznoseći samo nekoliko brojeva i opštih mesta o "rešenosti i odlučnosti" želeo da se pohvali ili požali.

Saopštenja

Što pre unaprediti javne nabavke

14. decembra 2016.

Transparentnost Srbija pozdravlja otvaranje pregovora o poglavlju 5 evropskih integracija, koji se odnose na javne nabavke, kao i objavljivanje pregovaračke pozicije Vlade Srbije o tom poglavlju. Ovi dokumenti prepoznaju ozbiljnost problema zaobilaženja pravila o javnim nabavkama primenom međudržavnih sporazuma kod najvećih infrastrukturnih projekata, na šta je TS godinama ukazivala.

Smatramo da je neophodno da se pristup evropskim integracijama promeni i da je krajnje vreme da se umesto brojanja otvorenih poglavlja više pažnje posveti suštini. U oblasti javnih nabavki, mali deo pregovora se odnosi na pitanja za koja se može reći da predstavljaju interes EU. Među takvim se mogu navesti konačno ukidanje preferencijala, koji su i do sada postepeno smanjivani, kao i usklađivanje sa direktivama, što je Srbija uglavnom i do sada činila, još od 2002. Znatno veći deo ciljeva koje treba ostvariti odnosi se na pitanja koja su isključivo u našem interesu i trebalo je da ih rešavamo bez obzira na proces evrointegracija. To se na primer može reći za „efikasniju borbu protiv korupcije u sistemu javnih nabavki“ (o čemu je govorila ministarka bez portfelja Jadranke Joksimović povodom otvaranja poglavlja) i „sprovođenje mera koje obezbeđuju primenu zakona“ (o čemu govori Evropski savet u saopštenju).

Naša organizacija, još od 2008. vlastima u Srbiji, domaćoj javnosti i relevantnim međunarodnim institucijama ukazuje na to da su međudržavni sporazumi faktor koji urušava sistem javnih nabavki, ali i primenu drugih antikorupcijskih pravila koja prethode zaključivanju ugovora sa državom (javno privatno – partnerstvo, privatizacija). Kada se na osnovu međudržavnih sporazuma za zaključivanje konkretnih ugovora o nabavci radova, prodaji preduzeća, koncesijama, formiraju zajedničkih preduzeća i slično ne primenjuju pravila o nadmetanju, konkurenciji, javnosti, kontroli i prethodnim analizama, veći je rizik od korupcije. U situaciji kada ovakvi sporazumi nisu izuzetak od pravila, već se primenjuju kod najvećih infrastrukturnih projekata (izgradnje elektrana, mostova, puteva, stambeno-poslovnih kompleksa, gasovoda čija se vrednost meri stotinama miliona evra), uveliko se obesmišljavaju stroge antikorupcijske norme, postavljene Zakonom o javnim nabavkama iz 2012. Zato je dobro što se i [u pregovaračkoj poziciji Vlade](#) konstatuje da će „posebna pažnja biti usmerena na usklađivanje posebnih izuzeća koja nisu u skladu sa pravnim tekovinama EU, poput izuzeća od primene ZJN koja se sprovode u skladu sa međunarodnim sporazumima, koja su prema EU dozvoljena samo izuzetno“ i da će se do „međunarodni sporazumi uskladiti, revidirati i po potrebi izmeniti“. Na kraju, po oceni TS, Srbija bez obzira na EU integracije, ne treba ni da sklapa sporazume koji isključuju konkurenčiju, jer je logično očekivati da ponuda koju će dati unapred odabrani izvođač nikad neće biti povoljnija od one do koje se dolazi nadmetanjem.

Antikorupcijsko savetovalište ALAC

Prenosimo dva slučaja otvorena u našem Antikorupcijskom savetovalištu:

Inspektor

Otvorili smo zanimljiv slučaj koji je prijavio jedan gospodin iz Valjeva, a vezan je za otkaz ugovora o radu, koji je dobio nako što ga je zadesila povreda na istom tom poslu. Slučaj se više odnosi na (ne)preduzimanje radnji od strane nadležnog inspektora za rad, nego na samo postupanje poslodavca, koje najverovatnije ima potporu u izveštaju inpektora. Stranka koja nam je prijavila slučaj se više puta obraćala inpektoru, upozoravala na loše uslove i činjenicu da se netačno pirkazuje broj radnika i odrađenih smena. Inseptor se izgleda oglušivao o podatke iz prijava i sačinjavao zapisnike selektivno unoseći primeljene podatke nakon provera. Upravo takvi uslovi su, veoma moguće, i uticali na povredu radnika, tako da se u ovoj situaciji, slučaj bazira na nejasnom i nesavesnom postupanju nadležne inspekcije. Nastojacemo da prikupimo što više podataka kako bismo utvrdili eventualne nepravilnosti i odgovornost svih u ovom slučaju.

Nadzor

Dobili smo i slučaj koji se odnosi na nepostupanje Republičkog geodetskog zavoda po prijavi u vezi sa nepravilno izvršenim premerom nepokretnosti. Stranka koja nam se obratila tvrdi da se zavod već nekoliko godina oglušava o zahteve za vršenje nadzora, samim tim i ispravljanje nepravilnosti ako postoje. Kompletan slučaj se godinama povlači od lokalnog katastra do republičkog nivoa, pa završava prepiskama i očiglednim nerazumevanjem između institucija i građana. Najpre bi trebalo da se proveri da li je rađeno prema propisima, da li su nadležni postupali po zahtevu za nadzor, i ako jesu, kakav je ishod.

Mediji

Geozavod uzet Šabiću i Jankoviću, pa dat „Beogradu na vodi“

Danas, J.Diković, 16. decembar 2016.

Iako je Vlada Srbije još 27. aprila 2010. zgradu Geozavoda dodelila na korišćenje zaštitniku građana i povereniku za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti i Pravosudnoj akademiji, najnovijom odlukom od 9. novembra izvršna vlast je ovaj objekat dala, i to bez naknade na period od 30 godina, Privrednom društvu „Beograd na vodi“.

U odluci Vlade Srbije se navodi da se nepokretnosti u javnoj svojini države, koje se nalaze u Beogradu u Karađorđevoj ulici, broj 48, dakle zgrada Geozavoda, daju Privrednom društvu „Beograd na vodi“, radi obavljanja delatnosti promocije projekta „Beograd na vodi“ i drugih svrha potrebnih za poslovanje tog Društva.

Zaštitnik građana Saša Janković i poverenik Rodoljub Šabić su 2010. zgradu Geozavoda dobili na korišćenje zaključkom Komisije za raspodelu službenih zgrada i poslovnih prostorija Vlade Srbije. U trenutku dodelje objekta, imovinskopravni odnosi nisu bili rešeni, što je tada i konstatovala Uprava za zajedničke poslove republičkih organa. U saopštenju iz 2012, Janković je istakao daje zgrada, u trenutku kada je dodeljena Zaštitniku građana i Povereniku, bila ruinirana, što se konstatovalo i u izveštaju Uprave za zajedničke poslove republičkih organa upućenom Vladi Srbije. U izveštaju se sugerisalo da su potrebni obimniji radovi na restauraciji.

Potom su ombudsman i poverenik od Vlade Srbije tražili novac za adaptaciju zgrade, ali ga nisu dobili. Janković se obraćao Upravi za vanredne situacije MUP-a tražeći proveru bezbednosti zgrade. Nakon što je izvršen vanredni inspekcijski pregled, konstantovano je da objekat ne ispunjava osnovne bezbednosne uslove.

Ksenija Radovanović iz Inicijative Ne da(vi)mo Beograd, podseća da je ulaganje države u projekt „Beograd na vodi“ ogromno.

- Najpre smo poklonili čitavo zemljište, a sada poklanjamо i sve vredne objekte koji su se zatekli u zoni budućeg „Veograda na vodi“. Mi svako malo saznajemo za nova davanja investitoru, dok je sama investicija od strane stranog partnera upitna. Postaje jasno da smo u ovom projektu investitori zapravo mi, građani Srbije, a da profit ide u privatne džepove - naglašava Radovanović za Danas.

Kako ističe, ovaj spomenik kulture od velikog značaja za Srbiju bio je „ogledni kunić“ za sve korupcijske radnje koje su kasnije prividno legalizovane potpisivanjem Ugovora o zajedničkom ulaganju u „Veograd na vodi“.

- Tu je sve: nanošenje neprocenjive štete nelegalnom i nestručnom rekonstrukcijom, sakrivanje troškova rekonstrukcije koji su u javnosti predstavljeni kao donacija u rasponu od dva do čak četiri miliona evra, ali o kojoj ne postoji pisani trag, poklanjanje unutrašnjeg prostora kompaniji Eagle Hills i luksuznom restoranu protivno tada važećem ugovoru sa Republičkom direkcijom za imovinu. I najvažnije - potpuna obaveštenost nadležnih organa o svakom pojedinačnom kršenju zakona i njihovo uporno i svesno odbijanje da zaštite interes građana Srbije - ukazuje Danasova sagovornica.

Činjenica je da je zgrada Geozavoda, dodaje, prva nad kojom su građani izgubili suštinsko vlasništvo.

- Oni će reći da je na papiru ona i dalje vlasništvo Republike Srbije, ali setimo se da nas je gradonačelnik lično uveravao da se i celokupno zemljište Savskog amfiteatra daje u zakup na 99 godina, da bi se kasnije ispostavilo da nas je obmanuo i da je taj zakup bez naknade i da se automatski pretvara u vlasništvo po završetku izgradnje svakog pojedinačnog objekta. To je investitoru obećano potpisivanjem ugovora o zajedničkom ulaganju u Beograd na vodi - naglašava Radovanović.

Sada kada znamo kako mehanizam funkcioniše, na nama je da sprečimo da na isti način ostanemo i bez objekata Železničke stanice, Pošte, Hotela Bristol, Fabrike hartije, okretnice vagona koje su, u paketu sa zgradom Beogradske zadruge, takođe, obećane investitoru ovim kriminalnim ugovorom", ističe Ksenija Radovanović.

Vile podstanara zvučnih imena prve izuzete

Politika, 10. decembra 2016.

Nadležne institucije već danima kriju kompletan spisak vila i stanova koji su izuzeti iz „Diposovog“ fonda i spremaju se za prodaju, ali kako „Politika“ nezvanično saznaje u ovom preduzeću, reč je upravo o kućama koje iznajmljuju zvučni zakupci. Na spisku ima puno imena ali su javnosti najpoznatiji Nikola Petrović, direktor Elektromreže Srbije, Mohamed Dahlan, lični savetnik prestolonaslednika Abu Dabija, Milorad Vučelić, nekadašnji istaknuti državni funkcioner i osnivač magazina „Pečat“, Slobodan Tešić sa firmom „Partizan Teh“, Jovan Drobnjaković, koji je pre tri godine bio kandidat za direktora Bezbednosno informativne agencije, Srđan Bošnjaković, nekadašnji direktor NIS-a i Goran Đoković, stric Novaka Đokovića.

Vile podstanara zvučnih imena prve izuzete

Među nekretninama oduzetim „Diposu“ su one koje iznajmljuju Nikola Petrović, direktor Elektromreže Srbije, Mohamed Dahlan, Milorad Vučelić, Jovan Drobnjaković iz Bla, Srđan Bošnjaković, nekadašnji direktor NIS-a, Goran Đoković...

Autor: Jelena Popadić | subota, 10.12.2016. u 10:15

Neke od bivših „Diposovih“ vilu nalaze se u ulici Beogradskog Bitaljona (Foto A. Vasićević)

Nadležne institucije već danima kriju kompletan spisak vila i stanova koji su izuzeti iz „Diposovog“ fonda i spremaju se za prodaju, ali kako „Politika“ nezvanično saznaje u ovom preduzeću, reč je upravo o kućama koje iznajmljuju zvučni zakupci. Na spisku ima puno imena ali su javnosti najpoznatiji Nikola Petrović, direktor Elektromreže Srbije, Mohamed Dahlan, lični savetnik prestolonaslednika Abu Dabija, Milorad

Podsetimo, Vlada Srbije je na sednici 3. novembra oduzela 118 nepokretnosti iz fonda „Dipos” i predala ih u ruke Republičke direkcije za imovinu. Reč je o 28 kuća i vila, 86 stanova i četiri poslovna prostora u ulicama Pere Todorovića, Beogradskog bataljona, Diplomatskoj koloniji, Strahinjića bana, Kraljevačkoj, Jevrema Grujića i Čakorskoj. Pre tri dana Republička direkcija za imovinu potvrdila nam je da će sve ove nekretnine biti prodate na javnom nadmetanju. Od prodaje bi trebalo da budu zaštićeni objekti koje država koristi za svoje potrebe, oni koji se nalaze u procesu restitucije, kao i nekretnine namenjene za smeštaj diplomatsko konzularnih predstavništava.

Direkcija za imovinu i preduzeće „Dipos” već danima ne odgovaraju na naše pitanje da li je na sednici vlade 29. novembra iz ovog preduzeća izuzeto još 28 nekretnina i o kojim objektima je reč.

Prašina oko prodaje „Diposovih” nekretnina podigla se pre godinu i po dana kada je predsednik Tomislav Nikolić odbio da potpiše zakon o posebnim uslovima prodaje nepokretnosti u državnom vlasništvu uz obrazloženje da je neustavan jer je pružao mogućnost stanašima da otkupe ove nekretnine po cenama nižim od tržišnih. Nikolić je tada dobio aplauze i pohvale političkih protivnika. Ostalo je nedorečeno da li je vlada preko zaključka o izuzimanju, a potom i novog zakona o stanovanju pokušala drugi put da omogući zakupcima da postanu vlasnici državnih vila. Šta god da je ministarka građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Zorana Mihajlović ukinula je prošle nedelje članove 153, 154 i deo člana 152 Predloga zakona o stanovanju i održavanju zgrada jer su predviđali otkup stanova u javnoj svojini.

Sada je izvesno da će o prodaji nekadašnjih „Diposovih” nekretnina odlučivati samo Vlada Srbije, a tek kada ova odluka bude usvojena biće poznati uslovi prodaje i da li će sadašnji zakupci državnih nekretnina imati pravo preče kupovine. Najvažnije je da ovaj posao bude obavljen javno i da nekretnine budu prodate po tržišnim uslovima, jer je jasno da država ne ume i ne može da upravlja ovim nekretninama. Trebalo bi podsetiti da dve decenije nije uspela ni da popiše sve što ima u vlasništvu.

U toku jučeranjeg dana pitali smo Direkciju za imovinu da li su konačno pobrojali državne kuće i stanove. Izveštaj revizora koji je objavljen u julu prošle godine takođe je potvrdio da država ne zna tačan broj nekretnina kojima raspolaže. Republička direkcija za imovinu uprkos mnogim obećanjima još nije napravila jedinstven register imovine. Direkcija je tada knjižila, kako stoji u izveštaju revizora, 75 manje nekretnina nego što je „Dipos” zaista koristio. Tačnije, ovo preduzeće saopštilo je revizoru da koristi 445 nekretnina, a Direkcija je izvestila o postojanju 523 nepokretnosti.

„Dipos” je zapravo i osnovan upravo kako bi država, tačnije Direkcija za imovinu, preko njega iznajmljivala svoje kuće i stanove pre svega diplomatsko konzularnim predstavništvima, a potom i građanima Srbije. Stanovi su najčešće izdavani bez oglasa, javne nabavke najverovatnije direktnom pogodbom, što je jedna od velikih zamerki koja je upućena na račun ovog preduzeća.

